

Vägledning för utredning av upprepad eller längre frånvaro i kommunal grundskola och gymnasieskola

Innehåll

Inledning.....	2
Syft.....	2
När ska en utredning göras?	2
Stegen i utredningen	3
Sammanställning av frånvaron.....	3
Samtal med elev.....	4
Samtal med vårdnadshavare/anhörig.....	4
Effekten av tidigare insatser	4
Information från berörd skolpersonal.....	4
Observation av elevens skolmiljö.....	4
Sammanställning och analys av utredningsresultatet	4
Återgivning av utredningen till elev, vårdnadshavare/anhörig	5
Åtgärder.....	5
Uppföljning och utvärdering	5
Förnyad utredning och anmälan till huvudman	5

Utarbetad 2019-06-04

Reviderad februari 2021

Norrköpings kommun, Utbildningskontoret

Synpunkter på vägledningen lämnas till utbildningskontoret@norrkoping.se

Inledning

Utbildningskontorets rutin för anmälan om utredning av frånvaro till huvudman och stödmaterial riktar sig till grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

Forskning visar att elever som mår bra och känner sig trygga och delaktiga i skolan har bättre förutsättningar för utveckling och lärande. Elever som får det stöd och den stimulans de behöver för att lyckas i skolan har bättre förutsättningar att må bra. Den viktigaste skyddsfaktorn för elevers hälsa är att gå ut grundskolan med fullständiga betyg. Enligt skollagen har alla barn som omfattas av skolplikten rätt till utbildning.

[Skolverket Lärande och hälsa](#)

[Skollagen 2010:800 7 kap](#)

Syfte

Syftet med vägledningen är att utgöra ett stöd vid utredning av skolfrånvaro och bidra till likvärdigt närvaroarbeta på kommunens skolor. Vägledningen ska säkerställa en bred och systematisk utredning som syftar till att kartlägga vilka faktorer som påverkar elevens skolnärvaro och identifiera behov av extra anpassningar och särskilt stöd.

När ska en utredning göras?

Rektor ska se till att upprepad eller längre frånvaro skyndsamt utreds. Utredning av frånvaro ska göras när en elev har upprepad ströfrånvaro eller sammanhängande frånvaro som omfattar 15 procent eller mer av den totala undervisningstiden under 3 månader, oavsett om frånvaron är ogiltig eller giltig. Frånvaron räknas månadsvis och när den omfattar 15% eller mer under 3 månader i följd så ska en utredning inledas.

[Intranät Rutin för anmälan om utredning av frånvaro till huvudman och hemkommun](#)

Skolan gör en avstämning minst en gång per månad, klassvis, av elevers närvaro/frånvaro. Mentor ska uppmärksamma eleven och vårdnadshavaren/myndig elev på frånvaron innan en utredning startar.

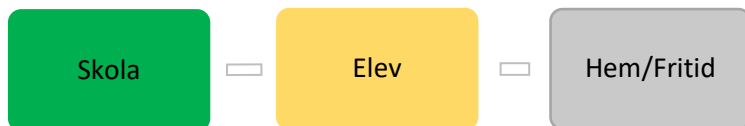
Rektors bedömning ligger till grund för beslut om en utredning ska inledas. Rektor kan initiera en utredning tidigare än vid 15 procent över 3 månader när rektor bedömer att det behövs. Utredningen ska genomföras skyndsamt i samverkan med elev och vårdnadshavare/myndig elev/anhörig (då myndig elev samtycker) för beslut om åtgärder. När elevens frånvaro bedöms som giltig och oproblematiserad dokumenteras bedömningen som motivering till att en utredning ej inleds vid den aktuella tidpunkten.

Om utredning är aktuell, men elev och/eller vårdnadshavare ej går att nå för samverkan går ej utredning att genomföra. Fokus för insatser blir då kontaktskapande aktiviteter enligt ordinarie elevhälsoarbete t.ex. elevkonferens, alternativa kontaktvägar såsom digitala vägar och initierande av nätverksarbete. Detta arbete blir en del av underlaget för att förstå elevens vidare behov för närvaro, pedagogiska insatser och elevhälsoinsatser.

När rektor beslutar om utredning av problematisk frånvaro ska rektor samtidigt anmäla detta till huvudman i avsedd mall i ärende Frånvaro i Prorenata.

Stegen i utredningen

En utredning av problematisk frånvaro ska vara bred och systematisk. Utredningen ska kartlägga faktorer som påverkar elevens skolnärvaro inom område skola, hem och fritid. Det är viktigt att säkerställa att frågor ställs inom alla områden och att berörd skolpersonal inte bestämmer sig i förväg för ett orsaksområde t.ex. hemmet eller skolan.

I utredningen ingår följande steg där vissa steg utförs vid behov. Arbetet utförs tvärprofessionellt där skolans alla professioner är delaktiga. Personal inom skolans EHT bör samordna utredningsarbetet. Insamling av underlag i utredningen olika delar kan utföras parallellt. Skolan kan konsultera Centrala barn- och elevhälsan under utredningen.

Utredningen dokumenteras i Prorenata i "Ärende Frånvaro" i mallen "Utredning av oroande skolfrånvaro".

Del 1

- Sammanställa frånvaron.
- Inhämta underlag från eleven.
- Inhämta underlag från vårdnadshavare/anhörig*.
- Inhämta information från berörd skolpersonal.
- Komplettera med en pedagogisk kartläggning.
- Komplettera med att utreda elevens behov av särskilt stöd.
- Komplettera med observation av elevens skolmiljö.
- Inhämta information om tidigare behov av stöd och insatser.

Del 2

- Sammanställa och analysera utredningsresultatet.

Del 3

- Återge utredningen till eleven och vårdnadshavare/anhörig*.
- Besluta om åtgärder utifrån utredningen och analys.
- Planera uppföljning och utvärdering.

*För att inhämta underlag från anhörig och återge utredning till anhörig krävs samtycke från myndig elev

Sammanställning av frånvaron

Elevens frånvaro- och närvarostatistik analyseras för att identifiera eventuella mönster som kan ge vägledning om orsaker till frånvaron. Även uppgifter om elevens tidigare frånvaro- och närvaromönster analyseras.

- Återkommande sen ankomst och/eller frånvaro i slutet av skoldagen.
- Återkommande sjukfrånvaro.
- Ej beviljad ledighet.
- Frånvaro knuten till vissa veckodagar, ämnen, tider under skoldagen.

Samtal med elev

Samtalet bör omfatta skola, hem och fritid. Vilka faktorer påverkar elevens skolnärvaro? Hur kan skolan bidra till ökad skolnärvaro? Samtal kan genomföras i ett fysiskt möte eller digitalt.

Samtal med vårdnadshavare/anhörig*

Samtalet bör omfatta skola, hem och fritid. Vilka faktorer påverkar elevens skolnärvaro? Hur kan skolan bidra till ökad närvaro?

*Samtal med anhörig kräver samtycke från myndig elev

Effekten av tidigare insatser

Vilka tidigare insatser har prövats? Har insatsen varit knuten till orsaker till frånvaro och vilken effekt har insatser haft? Inhämta information om frånvaro, frånvaro- och närvaromönster samt insatser från tidigare förskola/skola. Skolan efterfrågar vårdnadshavares/myndig elevs samtycke till att få del av eventuell bedömning från t.ex. barnpsykiatri, habilitering, barnklinik, socialtjänst.

Information från berörd skolpersonal

Uppgifter inhämtas från berörd skolpersonal gällande eleven klarar kunskapskraven. Hur ser elevens relationer med skolpersonal och skolkamrater ut? Hur fungerar eleven i klassrummet och miljöer utanför klassrummet? Uppgifter inhämtas också från elevhälsan t.ex. förekomst av hälsoproblem eller kränkningar som kan förklara frånvaron.

Pedagogisk kartläggning

Rektor beslutar om en pedagogisk kartläggning ska göras i syfte att kunna anpassa undervisning och lärmiljön utifrån elevens behov.

Utreda elevens behov av särskilt stöd

Rektor ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds när en elev befaras att inte nå kunskapskraven trots extra anpassningar. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Utredning av särskilt stöd kan utföras parallellt med utredningen av frånvaron.

[Skollagen 2010:800 3 kap 7§](#)

Observation av elevens skolmiljö

Observation av elevens skolmiljö och hur eleven fungerar i skolmiljön görs vid behov.

Sammanställning och analys av utredningsresultatet

Utredningen olika delar sammanställs och analyseras i EHT. Mentor bör delta i sammanställningen och analysen. Vid oklarheter inhämtas kompletterande underlag.

Återgivning av utredningen till elev, vårdnadshavare/anhörig*

Återgivningen ska innehålla det underlag som inhämtats och skolans analys av utredningen samt utrymme för frågor. Det är viktigt skolan är uppriktig med sin bedömning. Samsyn mellan skolan, eleven och vårdnadshavare/anhörig ökar förutsättningen för förståelsen om vilka åtgärder som behövs.

*Återgivning med anhörig kräver samtycke från myndig elev

Åtgärder

Rektor beslutar i samråd med elevhälsan om åtgärder utifrån analys av utredningen.

Åtgärderna dokumenteras i Prorenata i mallen "Åtgärdsprogram".

Uppföljning och utvärdering

Åtgärder ska följas upp och utvärderas i första hand av mentor tillsammans med EHT.

Utvärderingen ligger till grund för beslut om fortsatta åtgärder. Huvudmannens övergripande uppföljning av anmälan vid problematisk frånvaro utförs via autorapporter i Prorenata.

Förnyad utredning och anmälan till huvudman

Vid fortsatt frånvaro bedömer rektor i samråd med elevhälsan om en förnyad analys av tidigare utredning ska göras eller om skolan ska inleda en ny utredning. När analysen kvarstår men resultat uteblir bedömer rektor i samråd med elevhälsan om en ny utredning ska inledas. När en ny utredning inleds ska detta anmälas till huvudman. Bedöm vilka uppgifter i tidigare utredning som är aktuella. Det är viktigt att inte utgå från att samma orsaker som förklarade tidigare frånvaro också förklarar den nuvarande frånvaron.